

Arkivnr: 2014/23249-8
Saksbehandlar: Birte Markeseth Aasen

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Administrasjonsutvalet		05.09.2016
Fylkesutvalet		21.09.2016
Fylkestinget		04.10.2016

Tilsettes yringsfridom i Hordaland fylkeskommune

Samandrag

I møteprotokollen etter fylkestinget sitt møte 14. og 15. juni 2016 er under PS 63/16 teke inn følgjande

«**Terje Kollbotn (R)** sette på vegner av R og V fram slikt forslag (b):

«Kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner har oppmoda kommunestyra og fylkestinga i landet om å starte diskusjonen om korleis dei politiske organa kan medverke til å styrke dei tilsette sin yringsfridom (jfr. RS 13/2016). I denne samanhengen blir det og vist til Sivilombodsmannen si fråsegn datert 22.12.15.

Hordaland fylkesting er positiv til dette initiativet, og går inn for at dette blir eiga sak på neste fylkestingsmøte i Hordaland, herunder ein revisjon av fylkeskommunen sine etiske retningslinjer.

Eit innspel som og kan vurderast i denne samanhengen, er etablering av eit uavhengig fylkeskommunalt, evt. nasjonalt varslarombod.»

Forslaget vart behandla på slutten av tingsetet.

Det var 56 representantar til stades.

Fylkestinget vedtok samrøystes å realitetsbehandle forslaget og vedtok deretter samrøystes forslaget.»

Fylkesrådmannen har gått gjennom dei retningslinjer og reglement som gjeld i Hordaland fylkeskommune som kan ha betydning for dei tilsette sin yringsfridom, herunder «Etiske retningslinjer for folkevalde og tilsette i Hordaland fylkeskommune», «Rutine for varsling i Hordaland fylkeskommune», rutinar for teieplikt m.v., og vurdert desse opp mot Grunnlova §100 og Den europeiske menneskerettskonvensjon artikkel 10. Etter fylkesrådmannens vurdering er Hordaland fylkeskommune sine retningslinjer og reglement i tråd med gjeldande rett.

I tillegg har fylkesrådmannen vurdert behovet for revisjon av fylkeskommunen sine etiske retningslinjer, og foreslår at sittande fylkesting får ei revidert utgåve til behandling våren 2017. Deretter foreslår fylkesrådmannen revisjon av desse kvart fjerde år.

Fylkesrådmannen har vurdert behovet for etablering av eit uavhengig fylkeskommunalt, eventuelt nasjonalt varslarombod. Dette blir vurdert til å ikkje vere naudsynt, då varslingsutvalet i Hordaland fylkeskommune skal fungere som ombodsmenn for eventuelle varslarar.

Forslag til innstilling

1. Fylkestinget tek fylkesrådmannen sin gjennomgang av tilsette sin yringsfridom, etiske retningslinjer og varslarordninga til orientering.
2. Fylkestinget ber om at gjeldande etiske retningslinjer for folkevalde og tilsette vert gjennomgått av ei arbeidsgruppe oppnemnt av administrasjonsutvalet.
3. Arbeidsgruppa sitt forslag vert lagt fram for fylkestinget til avgjerd.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Ingrid Kristine Holm Svendsen
fylkesdirektør økonomi og organisasjon

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Dei etiske retningslinene for Hordaland fylkeskommune har vore revidert i takt med utviklinga i samfunnet, seinast i 2015.

Fylkesrådmannen ser at det er naudsynt med ein ny revisjon i inneverande periode, og det er spesielt to område som bør omtalast meir direkte i retningslinene:

- Det er viktig at den tilsette vert gjort særleg merksam på å skilje rolla som tilsett og rolla som privatperson, og at retningslinene meir direkte omtalar den tilsettes yringsfridom.
- Temaet «korrupsjon» kan med føremon omtalast meir direkte i retningslinene.

I gjeldande etiske retningsliner er reglane samla rundt tre hovudtema:

- Integritet og mogelege interessekonfliktar
- Personleg åtfærd
- Digitale plattformar og sosiale medium

Fylkesrådmannen meiner at dei gjeldande etiske retningsliner er eit godt utgangspunkt for revideringsarbeidet og foreslår at det vert oppnemnt ei arbeidsgruppe til dette arbeidet. Det er naturleg å foreslå at administrasjonsutvalet oppnemner denne gruppa.

Hordaland fylkeskommune har i samsvar med arbeidsmiljølova § 3-6 hatt eigne skriftlege rutinar for varsling av kritikkverdige tilhøve sidan hausten 2007, sist redigert i 2015.

Reglane er tufta på to av paragrafane i arbeidsmiljølova:

§ 2-4: «Arbeidstaker har rett til å varsle om kritikkverdige forhold i virksomheten», og § 2-5 som slår fast at «Gjengjeldelse mot arbeidstaker som varslar i samsvar med §2-4 er forbudt.»

Gjennom rettspraksis har ein fått erfaring med kva som er anerkjent som varsling og kva som er anna tenestemessig oppfølging og handtering. Nokre saker har vore til behandling i fylkeskommunen, og erfaring med mellom anna desse sakene har bidrege til siste revisjon av varslingsrutinene.

Varslingsrutinane legg til rette for naudsynt varsling i organisasjonen, men dei skal og samstundes avgrense uriktig eller ikkje-naudsynt bruk av varslingsinstituttet. Det er difor viktig også å få dette momentet fram i rutinane.

Varslingsrutinane har ei form som gjer dei lettare tilgjengelege for våre tilsette, dei er samla i eit eige avsnitt med omsyn til det varslaren har trong for å vite.

Det fylkeskommunale varslingsutvalet er sett saman av tilsette som ikkje er i direkte leiarposisjonar, men som med bakgrunn i sitt virke og sine personlege formelle kvalifikasjonar er vel eigna til å handtere varslings saker. Varslingsutvalet har ei normal funksjonstid på 3 år.

Rutina er delt opp i følgjande punkt:

- Det første punktet gjev ei avklåring på kva som er ei varslings sak. Her er ei avgrensing mot andre type saker, men likevel slik at det ikkje er nokon absolutt grenseoppgang.
- Det andre punktet omtalar varslingsvegane i fylkeskommunen, og inneheld det varslaren har trong for å vite med omsyn til framgangsmåtar i samband med å utforme og levere eit varsel.
- Det tredje punktet omtalar sakshandsaminga etter at eit varsel eller anonymt varsel er motteke av fylkeskommunen.
- Det fjerde og femte punktet innsynsrett, tilhøve til personopplysningslova og rettsvern ved varsling.
- Punkt 6 omhandlar Varslingsutvalet og sakshandsaming i utvalet.
- Punkt 7 omhandlar administrasjon, rapportering til kontrollutval og fylkesutval, og evaluering.

Fylkesrådmannen vurderer desse rutinene til å vera tilstrekkelege og godt i samsvar med det som er lagt opp til i lova. Med bakgrunn i dette ser ein ikkje trong for å revidere varslingsrutinene no.